

مور د انسان دودې او د تکامل زانگو

انسان د یو ژوندی ارګانیزم په بڼه د زیږیدو له هماغه لمړیو دقیقو څخه چې په ژړا سره خپل سترګې چاپیریال ته را خلاصوی او په مستقلانه توګه سره په تنفس پیل کوی نوموړی له هر څه څخه دخپل بقا دپاره دخپل بدن دحرارت ددرجې دساتلو اودخپل ګیډی دمرښت نیاز لری چی دهغی دغه دواړه ضروری غوښتنی بیا هم دهغه دمور پواسطه سره چمتو کیږي او هغه داچی دهغه مور دطبعی رفلکس په لرلو سره غواری چې هغه پخپل غیږ کی واچوی او هغه ته د خپل تیونو څخه شدی ورکړی چی له یوی خوا دهغه دګیډی غوښتنه پرځای شی اود بلی خوا څخه دهغه د بدن دحرارت درجه دهغی دمور په توده اومهربانه غیږ کی سمبال شی دلته زه نه غواړم چی دمور اود ماشوم دنه شلیدونکی روابطو په اړه اویا دهغه دمور دشدی د ګتی په اړین یو طبی بحث ته په دی مقاله کی ځای ورکړم اویا پر هغه باندي توضیحات ورکړم ځکه چی دغه مقاله د هسی مفصل څرګندونی زغم نه لری نودهمدی څو پورتنی ټکو په یادولو سره داسی پایلی ته رسیږو چې مور د انسان یا د خپل ماشوم ، هستونکی ، روزونکی ، وده ورکونکی ، بنسټونکی پالونکی او هغه مهربان شخصیت دي چې خپل بچي د خپل ژوند پانګي او سرمايه بولي اودهغه دودې او د تکامل د پاره دهغه دژوند په ټولو مرحلو کې د یو ډیر نژدی مراقبت کونکی شخص په توګه خپل مورنی دنده تر سره کوي نودهمدي پورتنیو لنډ یادونو څخه دی پایلی ته رسیږو چی د مور قدر او ارزش له هر شی څخه لوړ اود مقایسې وړ نه دی نو باید چی هر سالم انسان د خپل مور درناوی وکړی اودهغه دټولو زحمتونو په بدله کی هغه سره مهربانی او په ورین تندی برخورد وکړی او هڅه دی وکړي چې دهغه خیال وساتي بیا خصوصاً افغانی میندی او مورگان کوم چې دافغانستان په دی ډیر نا وړو شرایطو کی د خپل اولاد په روزنه کی د یو قهرمان مورګانی په بڼه نه ستړی کیدونکی هلي اوځلی تر سره کوي . او په افغانستان کی تور ارتجاع چی دهغه کرکتر یو حیوان ته پاتی کیږی دهغو په نزد مور یوه ښځه دی چې هغوی ښځو ته دحقات په نظر ګوری اویا داچي دنا وړو مذهبی دودونو په رڼا کې ښځی دخلکو په مخکی سنگساروی اویا لکه طالبانو چې ښځه د غازی استدیو په مینځ کې د ماشیندار په ډزو سره وژنی هوکی دا هغه یر بران دی چی په دی (۲۱) پیږی کی هغه دعرب دزمانی جهالت خپل دژوند سرمشق ګرځولی اود نهضت او پرمختګ څخه کرکه لری .

په پايله كې زه هم پخبل وار سره د خپل خدای بڅېلې مور اود افغانستان د ټولو
مېندو ته د احترام په وړاند كولو سره د مور نيك بخته ورځ هغو ته مبارك باد وايم
اوځما هيله او غوښتنه دادې چې د افغانستان ټول مېندې بې له كوم توپير له دغه
دردونكې حالاتو څخه خلاص او په پوره خوشحالي اود كامل روغتيا په درلودلو سره
ژوند وكړي

په پير درناوى

مورته

مورې ته مې د ژوند آب بقايې
ځما د پوهې او ښوونې راهنمايې
ځما ژوند ځما هستې محصول دستا دي
ته ځما هر درد ورنج ته شفايې
چې په غيږكې دې اوم مورې آسوده اوم
له غمونو او كړاونو تل بيگانه اوم
په شدو سره دې اوم په گيډې مور
هم خوندي اوم هم صورت كې اوم جور
په پښو خپل، چې روان شم سرگردان شم
د يوې مړې يوې پسي حيران شم
ستا مقام اوستا شان ته مې سلام
په عزت اوسې مورجانې تل مدام
زه «مل» ساتم احترام دې خوژوندي يم
ځكه زه مورې ستا اصيل بچي يم

****جرمني 2018-04-07